

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 7Csp/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218205532
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Evinová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2218205532.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Lenkou Evinovou v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: T.Š. G., D.. XX.XX.XXXX, H. A.: H. XXX, o zaplatenie 1.496,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumy s príslušenstvom, ku zaplateniu ktorých bol právoplatne zaviazaný výrokom I. rozsudku tunajšieho súdu č.k. 7Csp/159/2018-102 zo dňa 12.03.2020 v znení opravného uznesenia č.k. 7Csp/159/2018-168 zo dňa 18.01.2022 do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 10,90% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1.496,60 eur od 10.11.2018 až do zaplatenia, najviac však do sumy 251,25 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

IV. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 28.12.2018 sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k zaplateniu sumy 1.496,60 eur s príslušenstvom a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 07.12.2017 bola medzi žalobcom v postavení veriteľa a žalovaným v postavení dlžníka uzavretá zmluva o úvere č. 0468086, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý zo strany žalobcu úver vo výške 1.700,- eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v mesačných splátkach po 43,99 eur, pri počte mesačných splátok: 48, s dátumom konečnej splatnosti úveru dňa 07.12.2021, úroková sadzba bola dojednaná na 10,9% p.a. a RPMN 14,73 %. Žalovaný si zmluvnú povinnosť neplnil preto žalobca listom zo dňa 09.11.2018 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalobou si žalobca uplatnil nárok na nezaplatenú istinu vo výške 1.496,60 eur, úrok vo výške 55,74 eur, úroky z omeškania vo výške 1,12 eur, úrok vo výške 10,90% ročne z nezaplatenej istiny 1.496,60 eur od 10.11.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne z nezaplatenej istiny 1.496,60 eur od 10.11.2018, a z nezaplatených úrokov 55,74 eur od 10.11.2018 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie v sume 2,16 eur ako aj náhradu trov konania.

2. Tunajší súd po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol dňa 12.03.2020 rozsudkom č.k. 7Csp/159/2018-102 (v poradí prvým), ktorým výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.496,60 eur, úrok 55,74 eur, úrok z omeškania 1,12 eur, ďalej úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.496,60 eur a úrokov 55,74 eur od 10.11.2018 do zaplatenia. Výrokom II. súd povolil žalovanému splácať pohľadávku po 50,- eur mesačne počnúc mesiacom máj až do vyrovnania,

s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane zročným celý dlh. Výrokom III. súd vo zvyšku súd žalobu zamietol a výrokom IV. súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Voči rozsudku tohto súdu z 12.03.2020 čo do výroku II. a III. podal žalobca odvolanie. Výrok I. citovaného rozsudku, ktorý nebol odvolaním napadnutý, tak nadobudol právoplatnosť dňom 22.05.2020.

4. Opravným uznesením č.k. 7Csp/159/2018-168 zo dňa 18.01.2022 tunajší súd, na základe pokynu odvolacieho súdu, opravil vyššie citovaný rozsudok zo dňa 12.03.2020 vo výroku I. tak, že tento po oprave správne znie: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 1.496,60 eur, úrok 55,74 eur, úrok z omeškania 1,12 eur. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených istín 1.496,60 eur od 10.11.2018 do zaplatenia.

5. Citovaný rozsudok tun. súdu z 12.03.2020 v spojení s opravným uznesením bol na odvolanie žalobcu (čo do výroku II. a III.) uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoCsp/37/2022-178 zo dňa 28.09.2022 v napadnutom výroku II. o povolení splátok, v zamietajúcom výroku III. ako aj v závislom výroku IV. o náhrade trov konania zrušený a vec bola tunajšiemu súdu v zrušenom rozsahu vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolací súd uviedol, že povinnosťou tunajšieho súdu, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (ďalej len „NS SR“) sp.zn. 5Cdo/42/2020, bude vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania). NS SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie podriadi pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obchodného zákonníka) a konečný okamih povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka, zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí. Pokiaľ súd prvej inštancie zistí, že sú splnené predpoklady pre povolenie splátok, takéto rozhodnutie náležite odôvodní a vysporiada sa aj s námietkami žalobcu z odvolania týkajúce sa povolenia splátok. Súčasne uložil tun. súdu v novom rozhodnutí rozhodnúť znova aj o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, pričom pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie vezme tun. súd dôsledne na zreteľ zásadu úspechu vo veci.

7. Odvolací súd poukázal na to, že z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlady v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (porovnaj rozhodnutie NSSR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16.6.2020). NSSR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy, čo znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravídla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý

a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. NS SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 ďalej argumentoval, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platiť úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlužník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda. Jeho právo zostáva zachované, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. NS SR v rozhodnutí 5Cdo/42/2020 dospel preto k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

8. Tunajší súd riadiac sa názorom a pokynom odvolacieho súdu vysloveným v zmienenom uznesení vyzval žalobcu, aby v stanovenej lehote súdu zaslal vyjadrenie, s poukazom na obsah rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom označí ustanovenie zmluvy, v ktorom si zmluvné strany dojednali (s poukazom na cit. uzn. NSSR) dohodu o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru, a súčasne aby zaslal súdu písomnú špecifikáciu (s poukazom na obsah zmluvy a jej jednotlivých ustanovení) aká bola povinnosť žalovaného týkajúca sa úroku z úveru, t.j. koľko mal žalovaný podľa zmluvy zaplatiť na zmluvnom úroku v prípade riadneho splácania úveru do doby, na ktorú bola zmluva o úvere dohodnutá a taktiež aby špecifikoval, koľko už žalovaný na úrokoch z úveru zaplatil. Súčasne tunajší súd vyzval žalovaného, aby predložil doklady o svojich príjmoch alebo dávkach, ktoré poberá za obdobie od 12/2018 až doposiaľ. Tunajší súd vykonal lustráciu na osobu žalovaného v registri Sociálnej poisťovne, v obchodnom a v živnostenskom registri.

9. Na výzvu súdu žalobca v písomnom podaní zo dňa 12.12.2022, doručenom súdu rovnakého dňa (č.l. 196) uviedol, že v zmysle bodu 1.1. zmluvy banka poskytne klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v zmluve, v Obchodných podmienkach pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej len „OP“) a vo Všeobecných obchodných podmienkach Prima Banka Slovensko, a.s. (ďalej len „VOP“), ktorá tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Žalobca ďalej uviedol, že dohoda o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného zaplatenia úveru vyplýva z OP účinných ku dňu uzavretia zmluvy a ktoré boli prílohou k žalobe, najmä z čl. 1 /Základné pojmy a ich význam/, v ktorom bola definovaná úroková sadzba ako percentuálna úroková sadzba dohodnutá v zmluve o úvere, na základe ktorej sa vypočítajú úroky, ktoré klient musí platiť do splatenia úveru. S poukazom na zmienené rozhodnutie NSSR žalobca vyčíslil výšku úroku, akú by dlžník pri riadnom plnení povinností zaplatil ako cenu peňazí a tiež celkovú dlžnú sumu úroku nasledovne: v zmysle bodu 1.2 bola žalovanému poskytnutá istina úveru vo výške 1.700,- eur, pričom tento úver bol žalovaný povinný splácať v 48 pravidelných mesačných splátkach po 43,99 eur mesačne, splatnosť úveru bola dohodnutá na 07.12.2021 (doba trvania zmluvy). Žalovaný tak mal žalobcovi zaplatiť celkovo sumu 2.111,52 eur (48 splátok po 43,99 eur). Z celkovej sumy 2.111,52 eur bola istina úveru vo výške 1.700,- eur a teda výška úrokov predstavovala sumu 411,52 eur (2.111,52 eur mínus 1.700,- eur), pričom ide o úrok vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Podľa predloženého Prehľadu splácania žalovaný do zosplatenia úveru zaplatil na úrokoch sumu 104,53 eur a súčasne žalobcovi už bol rozsudkom tun. súdu zo dňa 12.03.2020 (právoplatne) priznaný zmluvný úrok vo výške 55,74 eur, zostávajúci dlžný úrok predstavuje sumu 251,25 eur (411,52 eur mínus 104,53 eur mínus 55,74 eur = 251,25 eur). Žalobca ďalej uviedol, že po predčasnom zosplatení úveru žalovaný neuskutočnil žiadnu úhradu na úrok, preto žalobcovi náleží ešte

dĺžný zmluvný úrok vo výške 251,25 eur, z ktorého dôvodu žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 251,25 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti úrokov však žalobca žalobu späť nezobral nad sumu 251,25 eur.

10. Žalovaný na výzvu súdu (viď odsek 8 odôvodnenia tohto rozsudku) nijak nereagoval. Nereagoval ani na písomné podanie žalobcu zo dňa 12.12.2022.

11. Tunajší súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28.02.2023, na ktoré sa dostavil riadne a včas predvolaný žalovaný. Nedostavil sa žalobca, ktorý však riadne a včas písomne svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu nenavyšovania trov a súhlasil s tým, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

12. Súd sa oboznámil so žalobou s prílohami, ostatnými podaniami strán sporu a predloženými listinami, s (prvším) rozsudkom a opravným uznesením tun. súdu ako aj s uznesením odvolacieho súdu i s nadväzujúcim písomným podaním žalobcu, vykonal dokazovanie stranami sporu predloženými listinnými dôkazmi, vrátane listín predložených žalovaným na predmetnom pojednávaní (daňové priznania), oboznámiaac (na pojednávaní dňa 28.02.2023) prítomné strany sporu /žalovaného/ v súlade s ust. § 181 ods. 2 C.s.p. s predbežným právnym posúdením veci, s tým, že v zostávajúcej časti predmetu konania sa žaloba javí ako dôvodná, t.j. v časti o zaplatenie úroku vo výške 251,25 eur. K otázke žalovaným navrhovanej možnosti plnenia v splátkach súd predbežne uviedol, že ku dňu predmetného pojednávania nebolo nijak preukázané, že by bolo dôvodným umožniť žalovanému plniť v splátkach; súd vec prejednal - v rozsahu ktorá ostala predmetom konania - riadiac sa pritom právnym názorom odvolacieho súdu a cit. uznesením NS SR a zistil tento skutkový a právny stav veci:

13. Z prednesu žalovaného na pojednávaní dňa 28.02.2023 vyplynulo, že naďalej žiada, aby mu súd umožnil dlžné sumy splácať v splátkach, pretože vždy bol VIP zákazník a ponúkali mu predschválené pôžičky, neskôr ochorel a v banke žalobcu mu povedali, že dlžné splátky, kým bude chorý sa budú hradíť z poistenia. Ďalej uviedol, že asi pred rokom sa mu zhoršil zdravotný stav, dnes sa už cíti lepšie, pracuje ako živnostník, venuje sa rozvozu zeleniny do domov dôchodcov, z ktorej činnosti zarobí mesačne cca 400 eur. Na preukázanie svojich tvrdení však žiadne listiny nepredložil. Od podania žaloby neuhradil žalobcovi žiadnu časť dlžnej sumy. Keď bol chorý, nešiel oficiálne na PN, lebo by mu nevznikol nárok. Uviedol, že predbežnému právnemu posúdeniu porozumel.

14. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na osobu žalovaného vyplynulo, že tento t.č. nemá v Sociálnej poisťovni evidovaného žiadneho zamestnávateľa, resp. odvádzateľa poistného.

15. Zo súdom zadováženého výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že žalovaný je evidovaný ako živnostník s obchodným menom T. G., L.: XX XXX XXX s miestom podnikania Tomášikovo 486 s predmetom podnikania: Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) a Čistiace a upratovacie práce.

16. Z daňového priznania za rok 2019 predloženého žalovaným vyplýva nasledovné: príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov zo živnosti: 3.243,50 eur, výdavky: 1.946,10 eur; základ dane: 1.297,40 eur. Z daňového priznania za rok 2020 predloženého žalovaným vyplýva nasledovné: príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov zo živnosti: 2.723,50 eur, výdavky: 2.485,02 eur; základ dane: 238,48 eur. Z daňového priznania za rok 2021 predloženého žalovaným vyplýva nasledovné: príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov zo živnosti: 2.925,- eur, výdavky: 2.672,28 eur; základ dane: 252,72 eur.

17. Podľa čl. 8 C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

18. Podľa § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach

a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (1) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. (5)

21. Podľa ust. § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Podľa ust. § 502 ods. 1 ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

23. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení v účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

24. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení v účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. (5)

25. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

26. Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

27. Aplikáciou citovaných ustanovení právnych predpisov na zistený skutkový stav dospel súd k záveru, že žalobe žalobcu (v zostávajúcom rozsahu), je dôvodné v prevažnej miere vyhovieť a to z nasledovných dôvodov:

28. Z obsahu uznesenia odvolacieho súdu v tejto veci i s poukazom na uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 vyplýva, že kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatení je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z vyššie citovaných ust. ObZ (§ 497; § 502 ods. 1) vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. NS SR v cit. rozhodnutí skonštatoval, že v ust. § 502 ods. 1 /veta prvá/ ObZ je uvedené, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia ObZ, OZ a ani zo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplyva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplateniu veriteľom (ako je tomu i v tomto prípade), je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplátou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania.

S poukazom na vyššie uvedené závery najvyššieho súdu možno zhrnúť, že v zmysle ust. § 502 ods. 1 ObZ /veta prvá/ je dané len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov a že zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva zákaz dohody zmluvných strán zmluvy o úvere o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného zaplatenia. V iných ako spotrebiteľských vzťahoch nie je v tomto smere zmluvná voľnosť nijak obmedzená, teda zmluvné strany sa takto v rámci obsahu zmluvy môžu dohodnúť.

V tu prejednávanej veci sa však nepochybne jedná o spotrebiteľský vzťah, preto odvolávajúci sa i na argumentáciu použitú NS SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 je nutné uviesť, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru (v danom prípade s poukazom na vyššie uvedené sa jedná o dohodu zmluvných strán o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného zaplatenia úveru vyplývajúcu z OP účinných ku dňu uzavretia zmluvy, najmä z čl. 1 /Základné pojmy a ich význam/, kde je definovaná úroková sadzba ako percentuálna úroková sadzba dohodnutá v zmluve o úvere, na základe ktorej sa vypočítajú úroky, ktoré klient musí platiť do splatenia úveru - bližšie viď ods. 9 odôvodnenia tohto rozsudku), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na právny názor NSSR v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Nie je teda možné v zostávajúcej časti žalobe vyhovieť v celom rozsahu a priznať žalobcovi ním (pôvodne) uplatnený nárok na zaplatenie zmluvného úroku 10,90% ročne z nezaplatennej istiny 1.496,60 eur od 10.11.2018 až do zaplatenia. Žalobca tak s poukazom na vyššie uvedené má nárok na úrok z istiny len vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník (žalovaný) zaplatil ako cenu peňazí, t.j. do doby, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru (keďže úroky majú zmluvný základ).

29. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že strany sporu uzatvorili úverovú zmluvu, kedy žalovanému ako dlžníkovi žalobca ako veriteľ poskytol úver vo výške 1.700,- eur, pričom tento úver bol žalovaný povinný splácať v 48 pravidelných mesačných splátkach po 43,99 eur mesačne, splatnosť úveru bola dohodnutá na 07.12.2021 (doba trvania zmluvy). Žalovaný tak mal žalobcovi zaplatiť spolu celkovo sumu 2.111,52 eur (48 splátok po 43,99 eur). Z celkovej sumy 2.111,52 eur tvorila istina úveru suma 1.700,- eur a teda výška úrokov predstavovala sumu 411,52 eur (2.111,52 eur mínus 1.700,- eur), pričom ide o úrok vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Z Prehľadu splácania vyplýva, že žalovaný do zosplatenia úveru zaplatil na úrokoch sumu 104,53 eur a súčasne žalobcovi už bol rozsudkom tun. súdu zo dňa 12.03.2020 (právoplatne) priznaný zmluvný úrok vo výške 55,74 eur. Zostávajúci dlžný úrok tak predstavuje sumu 251,25 eur, pričom vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že po predčasnom zosplatení úveru žalovaný už neuskutočil žiadnu úhradu na úrok.

Z tohto dôvodu súd vo výroku II. tohto rozsudku zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 10,90% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 1.496,60 eur od 10.11.2018 až do zaplatenia, najviac však do sumy 251,25 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej časti nad sumu 251,25 eur súd uvedený nárok z vyššie uvedených dôvodov žalobcovi nepriznal. V prevyšujúcej časti, t.j. nad sumu 251,25 eur, súd preto výrokom III. žalobu zamietol, keďže v časti úrokov nad sumu 251,25 eur žaloba čiastočne späťvzatá nebola, pričom bolo potrebné vyčerpať celý predmet konania.

30. Úlohou tunajšieho súdu bolo ďalej i opätovne sa zaoberať otázkou žalovaným prednesenej požiadavky na povolenie splátok. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že predpoklady na povolenie splátok žalovanému splnené neboli. Procesná úprava ako hlavné (prioritné) pravidlo

totiž určuje, že v prípade povinnosti uloženej súdom je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na vlastnej úvahe súdu, že pokiaľ sa jedná o peňažné plnenie, toto nemusí byť zaplatené do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ale v dlhšej lehote. Za takúto dlhšiu lehotu je pritom potrebné považovať, i napriek výslovnému zneniu citovaného ust. § 232 ods. 3 /posledná veta/ C.s.p. tiež plnenie vo forme splátok. Ani určenie povinnosti plniť v splátkach totiž fakticky nepredstavuje nič iné ako len spôsob vyjadrenia dlhšej lehoty na plnenie, ktorý i keď zákon priamo neupravuje, výslovne s ním počíta ust. § 232 ods. 4 C.s.p. a zodpovedá tiež účelu a zmyslu oprávnenia súdu určiť dlhšiu lehotu na plnenie, ktorým je zmiernenie ťaživého dopadu okamžitého a jednorazového plnenia na osobu zaviazanú povinnosťou plniť. Len výnimočne v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu ako zákonom určenú lehotu na plnenie. Každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú (exkluzívnu) výhodu povinného (dlžníka), ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv oprávneného (veriteľa). Ten totiž má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Z tohto hľadiska ide o zabezpečenie a realizáciu práva na súdnu ochranu oprávneného a zákonných záruk na definitívnu nápravu narušeného právneho vzťahu.

31. Vyššie uvedené pravidlo exkluzivity povinného musí byť podložené zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednáwanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (porovnaj R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť (v danom prípade už právoplatne) určil, priznať výhoda splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, žalovaným prejavovaná snaha o plnenie záväzku počas konania, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie sa v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (porovnaj R V/1968). Pritom je potrebné zohľadniť, že výška splátok musí odrážať nie len osobné pomery žalovaného, ale tiež zodpovedať výške priznaného plnenia tak, aby k uspokojeniu žalobcu došlo v primeranej dobe. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženej záujmov oboch účastníkov v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či k možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (porovnaj rozsudok NS SR sp. zn. 7 Cdo 116/2012 zo dňa 18.3.2013; rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/99/2019-151 z 27.11.2019).

32. S poukazom na vyššie uvedené závery s prihliadnutím na výsledky vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by bolo dôvodným umožniť žalovanému plniť v splátkach, keďže ním uvádzané tvrdenia použité ako argumentácia pre povolenie splátok (viď v odôvodnení vyššie) neboli nijak podložené a to napriek výzve súdu na predloženie potrebných listín preukazujúcich jeho tvrdenia. Uvedené nevyplýva ani z daňových priznaní predložených žalovaným. Zdravotné problémy žalovaný nijak nepreukázal, pričom však ani netvrdil, že by mu bránil vykonávať akúkoľvek prácu. Žalovanému nič nebráni v prípade nedostatku zdrojov z výkonu živnosti zabezpečiť si príjem iným spôsobom, či už brigádou alebo iným pracovným pomerom. A napokon treba prisvedčiť i argumentácii žalobcu, že v priebehu konania žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnú snahu o plnenie záväzku čo i len čiastočne počas konania. S prihliadnutím na uvedené východiská súd výrokom I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumy s príslušenstvom, ku zaplateniu ktorých bol právoplatne zaviazaný výrokom I. rozsudku tunajšieho súdu č.k. 7Csp/159/2018-102 zo dňa 12.03.2020 v znení opravného uznesenia č.k. 7Csp/159/2018-168 zo dňa 18.01.2022, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Z rovnakých dôvodov súd uložil paričnú lehotu 3 dni aj vo výroku II. tohto rozsudku.

33. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

34. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

36. Súd žalobcovi ako po procesnej stránke plne úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov tak prvoinštančného ako aj odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady

trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok IV.).

37. Záverom súd dodáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia súd nemusí dať absolútne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania (stranami sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (ako to vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 158/2010 zo dňa 30. 11. 2011). Dôkazy, ktoré súd považoval za potrebné, v tomto písomnom vyhotovení rozsudku vyhodnotil. Pokiaľ sa súd nevysporiadal s niektorou námietkou strany sporu, túto považoval za právne irelevantnú pre rozhodnutie vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

Proti tomuto rozsudku žalovaný nie je oprávnený podať odvolanie, nakoľko sa tohto práva pred súdom po vyhlásení rozsudku na pojednávaní vzdal.

je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).